

Områdesspecifik restaureringsplan NORRNÄS UDDE

LIFE's
a beech

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Introduktion

Syftet med dokumentet är att ge en kort överblick över projektåtgärder inom LIFE's a Beech i Natura 2000 SE0320130 och Norrnäs udde. Kartor över åtgärderna finns i slutet av det här dokumentet.

Om projektet

LIFE's a Beech arbetar med restaurering av ädellövskog i Sverige och Belgien, med huvudfokus på följande bokdominerade Annex I-livsmiljötyper:

- 9020 Nordlig ädellövskog
- 9110 Näringsfattig bokskog
- 9120 Atlantiska bokskogar på sur mark med Ilex och ibland också med Taxus i buskskiktet (finns ej i Sverige)
- 9130 Näringsrik bokskog
- 9160 Näringsrik ekskog

Alla dessa livsmiljötyper har idag ogynnsam bevarandestatus i bägge länderna, men även andra delar av Europa har liknade utmaningar: i) förlust av habitat med fragmentering och isolering som följd, ii) brist på mångfald och död ved i områden som tidigare använts för kommersiellt skogsbruk (både med avseende på struktur, artsammansättning och funktion), iii) artförlust och iv) brist på ambassadörer och intresse hos allmänheten.

Projektet pågår mellan år 2025 och 2030. Projektåtgärderna i denna plan kommer huvudsakligen genomföras av Länsstyrelsen i Kronobergs län (CAB G). Läs mer om projektet på lifebeech.se

Projektområdet

Natura 2000-området	SE0320130 Norrnäs udde
Skyddat område	Norrnäs udde
Län	Kronobergs län
Kommun	Ljungby
Kontaktperson för projektet	Emil Appelqvist
Markägare eller andra kontaktpersoner	Naturvårdsverket

Natura 2000-livsmiljötyper som berörs av projektåtgärder

EUNIS -Welcome to EUNIS Database och respektive bevarandeplan för att ta reda på detta.

Typkod	Namn på Natura 2000-livsmiljötypen	Total area (ha)	Area som påverkas av projektåtgärder (ha)
9110	Näringsfattig bokskog	11,8	11,8

Beskrivning av projektområdet

Nornäsudd är ett naturreservat som ligger öster om Byholma, på spetsen av en udde i södra delen av sjön Bolmen. Området består av naturligt uppkommen bokdominerad ädellövskog. Även söder om reservatets gräns finns denna typ av skog. I området finns enstaka mycket gamla ekar. Området har fram till slutet av 1920-talet använts för bland annat bete vid torpet Nornäs. Området ligger inom gränsen för bokens naturliga utbredningsområde. I området finns också en stenåldersboplats och några odlingsrösen. Naturreservatet Nornäsudd gränsar till ett område med en nyckelbiotop där bland annat värdefull kryptogamflora så som fällmossa, klippfrullania, lunglav och skriftlav finns. I området vid naturreservatet ligger också torpet Nornäs med viktiga naturvärden. Dessa två värdekärnor kan bidra till att förstärka det befintliga naturreservatets värden.

Syfte med projektåtgärderna

Genom att förbättra kvaliteten på de livsmiljöer som redan finns i Nornäs udde kan ett stort antal värdefulla arter gynnas, men det förbättrar också potentialen för området att fungera som en spridningskälla i regionen. Veteranisering förväntas gynna flera vedlevande artgrupper, bland annat insekter.

För att kommunicera projektet till besökare kommer området ha en skylt i syfte att visa upp främst projektåtgärder som mulmholkar och gynnande av inhemska arter för allmänheten.

Beskrivning av projektåtgärder

T3.2.1. Veteranisering

Antal träd. 30 st

Planerad tidsperiod: Hösten 2026

Beskrivning: Veteraniseringsåtgärder kommer bland annat omfatta hål som görs 40–80 cm över marken med hjälp av motorsåg, mindre bränning vid stambasen, toppbrott med hål ungefär vid 1/3–1/2 av kronans längd, ringbarkning av topp med levande grenar under 1/3 av kronanhöjd och ”hästgnag” där bark tas bort till hälften av trädets omkrets med hjälp av motorsåg.

Arborister med erfarenhet av veteranisering anlitas för åtgärden genom offentlig upphandling (T2.4.).

Effekten av veteranisering kommer följas upp med hjälp av utvalda träd inom åtgärden T4.1. Uppföljning av naturvårdsåtgärder, och tillgängliggörs genom T5.1.2. Cost-benefit-analyser om veteranisering, T5.2. Tematiska seminarier och T5.5.1. Fältvandringar.

T3.2.2. Gynna ökad mångfald av inhemska trädslag

Areal: 7,4 ha

Planerad tidsperiod: Hösten 2026

Beskrivning: Runt värdefulla ekar kommer bok att röjas.

Arbetet baseras på erfarenheter från Länsstyrelsen Halland, enligt rapporten “Ekologisk restaurering av ung produktionspräglad bokskog” från år 2017.

T3.3.2. Mulmholkar

Antal holkar: 5 antal holkar fördelade över 11,8 antal ha

Planerad tidsperiod: Hösten 2026

Beskrivning: Ihåliga träd med mulm, och även död ved generellt, är numera sällsynt i många ädellövskogshabitat. Som substitut placeras s.k. mulmholkar ut som ett slags artificiella ihåliga träd eller rotben med hål, i väntan på att naturliga hålrum och liknande substrat ska utvecklas efter veteranisering (T3.2.1.).

T4.1. Uppföljning av naturvårdsåtgärder

Planerad tidsperiod: Löpande

Beskrivning: Projektets fortlöpande generellt kommer följas med hjälp av GIS, fotodokumentation och löpande textdokumentation i enlighet med projektets rutin för dokumentation.

T4.3.6. Uppföljning av kryptogamer

Areal/antal träd: 11,8

Planerad tidsperiod: Hösten 2025

Beskrivning: Inventering av lavar och mossor görs innan projektets naturvårdsåtgärder påbörjas, som grund för en långsiktig uppföljning. Dock förväntas inte organismgruppen svara på åtgärder inom projektperioden, och följs därför inte upp inom projektet. Den data som uppkommer inom basinventeringen kommer användas för T3.2. Heterogena skogar med luckor, naturlig succession och kontinuerlig tillförsel av död och döende ved för att undvika skador på naturvärdesträd eller inom ytor med skyddsvärda arter.

T5.5.3. Lokala infopunkter med skyltning

Antal skyltar: 1

Planerad tidsperiod: Hösten 2026

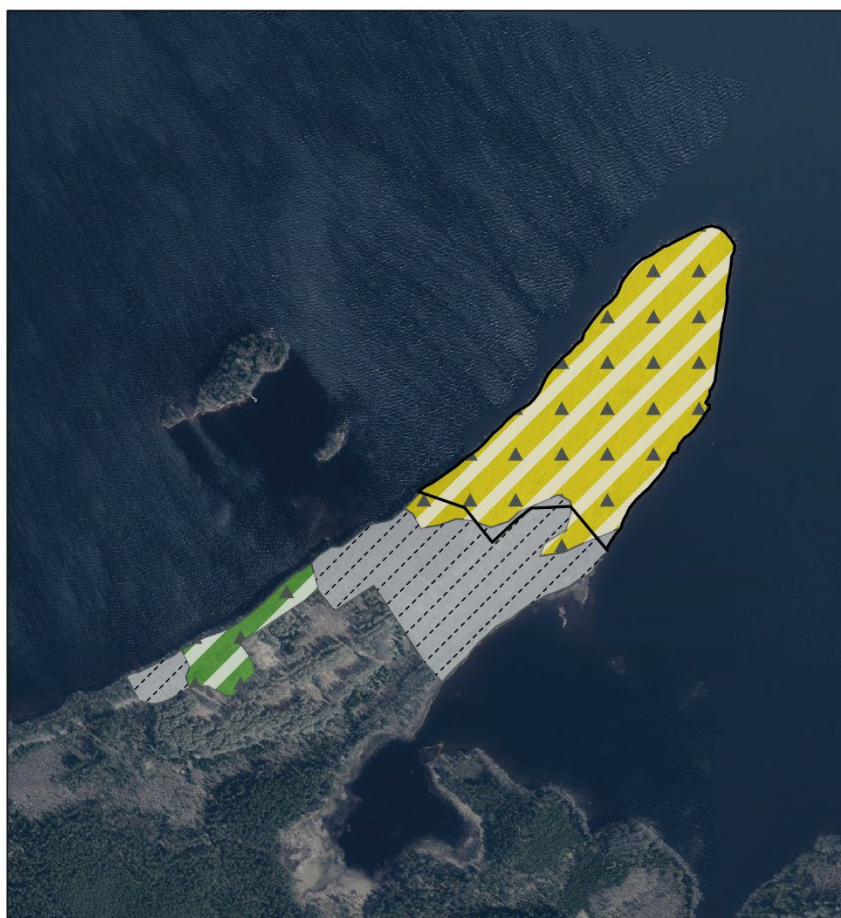
Beskrivning: Vid parkeringsplatsen

Kartor och illustrationer

Karta 1. Överblick över Natura 2000-område SE0320130, med skala 1:7000

Map showing locations of project actions
Site: Norrnäs udde
Natura 2000 status: SCI

© Länsstyrelsen
© Lantmäteriet
1:7 000 N
0 500 m

LIFE-programmet

Medfinansieras av Europeiska unionen och projektpartners. Åsikter som uttrycks är dock endast författarnas och återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska unionens. Varken Europeiska unionen eller andra

medfinansiärer kan hållas ansvariga för dem.

Läs mer om LIFE-programmet på EU webbsidan

<https://ec.europa.eu/easme/en/life> och om LIFE's a Beech på lifebeech.se.

Ändringshistorik

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2025-12-04	1	Emil Appelqvist	

Länsstyrelserna